

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

23 MEI 1991

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

1. AMENDEMENT .

voorgesteld door de heer R. Deswaene,
mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck en de heer W. Taelman

HOOFDSTUK III

Academisch onderwijs

AFDELING 6

De organisatie van de academische opleidingen

Artikel 27

7° vervangen door de volgende bepaling :

„7° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graden van kandidaat, licentiaat, kandidaat-handelsingenieur en handelsingenieur kunnen worden verleend ;”.

VERANTWOORDING

Eén op drie van onze studenten volgt een opleiding jurist of handelsingenieur.

Zie :

502 (1990-1991)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 6 : Amendementen
- Nr. 7 : Verslag

Duizend veertig studenten schreven zich tijdens het lopende academiejahr in voor de eerste kandidatuur handelsingenieur.

Alleen met betrekking tot de economische en toegepaste economische wetenschappen wordt er tegemoet gekomen aan de eisen van het HOLT.

Het hoeft geen uitvoerig betoog dat in de omgeving van de Universiteit Gent en vanuit het Oostvlaamse bedrijfsleven er een enorme vraag is naar handelsingenieurs.

De grootste gemeenschapsuniversiteit kan echter in haar vijfde grootste faculteit de graden van kandidaat-handelsingenieur en handelsingenieur niet afleveren.

Nochtans kan de UG de graad van kandidaat- en handelsingenieur zonder bijkomende kosten aanbieden gelet op de logistieke steun van de faculteiten wetenschappen en toegepaste wetenschappen.

Al deze feiten rechtvaardigen naar onze mening een amendement waardoor ook de UG de graden van kandidaat-handelsingenieur en handelsingenieur kan verlenen.

R. DESWAENE

A.-M. NEYTS-UYTTEBROECK

W. Taelman

II. AMENDEMENTEN

**voorgesteld door de heren E. Beysen en R. Deswaene,
mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck en de heer W. Taelman**

HOOFDSTUK III

Academisch onderwijs

AFDELING 2

Structuur van het academisch onderwijs

Artikel 7

**In het tweede lid op de voorlaatste regel het woord „arts”
vervangen door de woorden „doctor in de genees-, heel- en
verloskunde”.**

VERANTWOORDING

De academische graad van doctor in de genees-, heel- en verloskunde dient in dit decreet behouden te blijven.

De invoering van de titel „arts” zal een ongehoorde discriminatie teweegbrengen voor onze studenten, niet alleen ten aanzien van de Franstalige „docteurs en médecine” in Wallonië en Brussel, doch ook op Europees vlak.

In plaats van ze troeven in de hand te geven teneinde op communautair niveau sterker te staan, verzwakt men hun positie.

AFDELING 3

Opleidingsprogramma en studieomvang

Artikel 13

De laatste zin vervangen door wat volgt :

***„De studiepunten worden berekend aan de hand van het
'European Community Course Credit Transfer System' ”.***

VERANTWOORDING

Deze bepaling is overgenomen in het belang van de studenten (mobiliteit) en de harmonisatie.

Immers, diverse door de Europese instellingen ontworpen programma's (cf. Erasmus, . . .) veronderstellen een zo groot mogelijke overeenstemming en eenvormigheid van de onderwijsreglementering teneinde de uitwisseling zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Zonder een coherent studiepuntenstelsel, staan onze studenten alleen.

AFDELING 15

Overleg met studenten

Artikel 62

De afdeling 15 met het artikel 62 vervangen door wat volgt :

„AFDELING 1.5

Overleg met en inspraak van de studenten

Artikel 62

Voor de academische aangelegenheden stelt elk universiteitsbestuur bij reglement een studentenraad in, bestaande uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten, behoudens wanneer de studenten een vertegenwoordiging hebben in de raad van bestuur van die universiteit.

Het universiteitsbestuur raadpleegt vooraf de studentenraad over alle aangelegenheden die hen direct aanbelangen.

De studentenraad is ook bevoegd om uit eigen beweging advies uit te brengen.

De adviserende bevoegdheid dient beschouwd te worden als een minimum. Binnen elke instelling wordt gestreefd naar een effectief stemrecht van de studentenafgevaardigden.

In de raden die de studentenvoorzieningen (restaurant, huisvesting, ...) beheren zetelen de studenten met effectieve stem. In deze raden zijn zij de grootst vertegenwoordigde groep.

Het staat de instellingen vrij bij intern reglement een grotere inspraak voor de studenten te voorzien.

Over dezelfde aangelegenheden pleegt de Vlaamse Executieve geregeld overleg met de democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten die zitting hebben in de Raad voor het Hoger Onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad."

VERANTWOORDING

De voorgestelde regeling gaat niet ver genoeg. Men mag niet vergeten dat enerzijds de studenten als „gebruikers" één van de belangrijkste componenten zijn van de universiteit en anderzijds de studenten van vandaag de bestuurders, academici, bedrijfsleiders enzovoort van morgen zijn.

Hun inspraak en inbreng in het universitaire beleid komt zowel de instelling als hun ervaring zeker ten goede.

Het wordt de hoogste tijd dat de universiteiten deze groep gaan beschouwen als volwaardige gesprekspartners en medebeheerders. Veel problemen zullen zo in de toekomst, en hadden wellicht in het verleden, kunnen worden vermeden.

Dat de reële inspraak van de studenten zeer adequaat kan zijn is reeds bewezen.

Denken we onder andere maar aan het degelijke werk dat wordt geleverd door de studenten in de raden van beheer van de RUG en de VUB.

Aan de VUB wordt zelfs sinds tien jaar de sociale sector studenten quasi autonoom door deze groep bestuurd.

Ons inziens dient ook hier de decreetgever zijn verantwoordelijkheid te nemen door aan de universiteiten de verplichting op te leggen een minimum inspraak van de studenten te waarborgen.

HOOFDSTUK VIII

Financiering en beheer van de universiteiten

AFDELING 3

Programmatie en rationalisatie van het academisch onderwijs

Artikel 141

Aan het tweede lid een 3° toevoegen dat luidt als volgt :

„3° de opleidingen in de studiegebieden vermeld onder 1°, 2°, 10°, 14° en 15° van artikel 19.“.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 142, tweede lid.

Artikel 142

In het tweede lid 1° vervangen door de volgende bepaling :

„1° de opleidingen in de studiegebieden vermeld onder 1°, 2°, 10°, 14° en 15° van artikel 19 ;“.

VERANTWOORDING

Dit artikel bepaalt dat alleen het onderwijs in de wijsbegeerte en de moraalwetenschappen, alsook de godgeleerdheid, de godsdienstwetenschappen en het kerkelijk recht als sterk filosofisch geladen opleidingen kunnen worden beschouwd.

Deze libellering is naar ons gevoelen te beperkend en miskent eigenlijk het ideologisch karakter van artikel 17 van de Grondwet en de universitaire zending in het belang van de samenleving, zoals geformuleerd in artikel 4 van het ontwerp van decreet.

De universiteiten moeten inderdaad het academisch onderwijs, het wetenschappelijk onderzoek en de wetenschappelijke dienstverlening verzorgen in het belang van de samenleving, maar dan de samenleving in zijn breedteperspectief, rekening houdend met alle meningen, ook die van de ideologische en filosofische minderheden in de Vlaamse Gemeenschap.

Het mag volgens ons niet zijn dat de vrije onderwijskeuze om pecuniaire redenen in werkelijkheid resulteert in een dode letter doordat de ene of de andere groep numeriek of financieel een monopoliserend overwicht zou verwerven.

Wij denken dat eigenlijk, in abstracto, nagenoeg alle opleidingen van de humane wetenschappen onder de noemer van dit artikel zouden kunnen vallen (geschiedenis, politieke wetenschappen, criminologie, notariaat, communicatiewetenschappen, klassieke filologie enzovoort).

Niettemin zijn wij ons van de omvang terdege bewust en om die redenen hebben wij gemeend dat de uitbreiding moet worden beperkt tot die studiegebieden waarin het ethische aspect, het ideologische element het sterkst aanwezig is.

De drie studiegebieden die moeten worden toegevoegd zijn volgens ons, meer nog dan de wijsbegeerte in het algemeen, zeer fundamenteel omdat zij tot studie- en onderzoeksobject de mens zelf hebben.

Het hoeft geen betoog dat de toegepaste biologische wetenschappen daar zeker toe behoren, gelet op de evolutie die we op dit vlak merken.

Het meest opmerkelijke voorbeeld daarvan is ongetwijfeld de recent ontwikkelde techniek waarbij het geslacht van een dier kan worden gewijzigd.

Ook de sociale gezondheidswetenschappen behoren daartoe. Denken we maar aan de begeleiding van terminale patiënten.

Ten slotte is het duidelijk dat zeker ook de geneeskunde zeer fundamenteel verweven is met ethiek (de wet op de zwangerschaps-onderbreking).

Artikel 143**Dit artikel weglaten.**

VERANTWOORDING

Het is evident dat als de Vlaamse universiteiten enigszins willen **competitief** zijn ten aanzien van de buitenlandse instellingen, rationalisatie van de opleidingen duidelijk aangewezen is.

Niettemin is het mandaat dat aan de Vlaamse Executieve wordt gegeven om de in artikel 141, eerste lid en artikel 142, eerste lid bepaalde programmatie- en rationalisatienormen te verhogen, manifest onaanvaardbaar.

Dit is absoluut in strijd met de voorrang van de decreetgever op de uitvoerende macht.

Artikel 17, § 5 van de Grondwet is duidelijk geschonden en artikel 143 zal een toetsing door de rechter zeker niet weerstaan.

E. BEYSEN**R. DESWAENE****A.-M. NEYTS-UYTTEBROECK****W. Taelman**